

Sơn La, ngày 22 tháng 6 năm 2022

HƯỚNG DẪN

Thực hiện và đánh giá kết quả thực hiện Tiêu chí mai táng, hoá táng phù hợp với quy hoạch xây dựng xã đạt chuẩn nông thôn mới, xã nông thôn mới nâng cao trên địa bàn tỉnh Sơn La giai đoạn 2021-2025

Thực hiện Quyết định số 1002/QĐ-UBND ngày 06/6/2022 của UBND tỉnh Sơn La về việc ban hành Bộ tiêu chí về xã nông thôn mới; Bộ tiêu chí về xã nông thôn mới nâng cao quy định xã nông thôn kiểu mẫu trên địa bàn tỉnh Sơn La giai đoạn 2021-2025.

Sở Xây dựng ban hành Hướng dẫn thực hiện và đánh giá kết quả thực hiện các tiêu chí: “*Tiêu chí 15.5. Mai táng phù hợp với quy định và theo quy hoạch*” đối với xã Nông thôn mới; “*Tiêu chí 15.9. Nghĩa trang, cơ sở hoá táng (nếu có) đáp ứng các quy định pháp luật và theo quy hoạch*” và “*Tiêu chí 15.10. Tỷ lệ sử dụng hình thức hoá táng*” đối với xã nông thôn mới nâng cao như sau:

I. HƯỚNG DẪN THỰC HIỆN

1. Văn bản tham khảo

Căn cứ Luật Phòng chống bệnh truyền nhiễm năm 2007;

Căn cứ Luật Xây dựng năm 2014; Luật Sửa đổi, bổ sung một số điều Luật Xây dựng năm 2020;

Căn cứ Nghị định số 23/2016/NĐ-CP ngày 05 tháng 4 năm 2016 của Chính phủ về xây dựng, quản lý, sử dụng nghĩa trang và cơ sở hỏa táng;

Căn cứ Thông tư số 21/2021/TT-BYT ngày 26 tháng 11 năm 2021 của Bộ Y tế về quy định về vệ sinh trong mai táng, hỏa táng.

Căn cứ QCVN 01:2021/BXD Quy chuẩn kỹ thuật quốc gia về quy hoạch xây dựng; QCVN 07:2016/BXD Quy chuẩn kỹ thuật quốc gia về các công trình hạ tầng kỹ thuật; QCVN 01-1:2018/BYT Quy chuẩn kỹ thuật quốc gia về chất lượng nước sạch sử dụng cho mục đích sinh hoạt;

Và một số văn bản pháp luật khác có liên quan.

2. Phạm vi điều chỉnh, đối tượng áp dụng

2.1. Phạm vi điều chỉnh:

a) Hướng dẫn thực hiện quy định về mai táng phù hợp với quy định pháp luật và theo quy hoạch, hướng dẫn quản lý việc xây phần mộ trong nghĩa trang trên địa bàn các xã nông thôn phục vụ xét đạt tiêu chuẩn nông thôn mới và nông thôn mới nâng cao.

b) Hướng dẫn này không áp dụng đối với nghĩa trang liệt sỹ.

c) Thời hiệu áp dụng: Có hiệu lực trong trường hợp không trái với quy định

của văn bản có hiệu lực pháp lý cao hơn.

2.2. Đối tượng áp dụng:

a) Cơ quan quản lý nhà nước theo phân cấp, tổ chức được giao quản lý các nghĩa trang, các đơn vị lập và phê duyệt quy hoạch chi tiết các nghĩa trang.

b) Tổ chức, hộ gia đình, cá nhân sử dụng đất để chôn cất, xây dựng phần mộ cho người chết, bia tưởng niệm trong nghĩa trang tại các xã nông thôn trên địa bàn tỉnh Sơn La.

3. Một số quy định về quy hoạch và định pháp luật trong mai táng

3.1. Định mức sử dụng đất cho một phần mộ cá nhân:

a) Diện tích sử dụng đất tối đa cho mỗi mộ hung táng và chôn cất một lần: người lớn: không lớn hơn 5,0 m², trẻ em ≤ 10 tuổi không lớn hơn 3,0m².

b) Diện tích sử dụng đất cho mỗi phần mộ cát táng tối đa không quá 3,0m².

c) Định mức đất quy định cho một phần mộ cá nhân tại điểm a, điểm b nêu trên không bao gồm diện tích đường đi, diện tích trồng cây xanh và các hạng mục khác dùng chung trong nghĩa trang.

d) Diện tích sử dụng đất cho mỗi phần mộ phải tuân theo quy hoạch được duyệt; Kích thước tối đa được quy định cụ thể như sau:

- Mộ đắp đất:

+ Kích thước mộ (dài x rộng x cao): (2,7x1,4x0,8)m;

+ Kích thước huyệt mộ (dài x rộng x sâu): (2,2x0,9x1,5)m;

+ Kích thước mộ trẻ em ≤ 10 tuổi (dài x rộng x cao): (2,0x1,4x0,8)m; huyệt mộ (dài x rộng x sâu): (1,6x0,9x1,5)m.

- Mộ xây, ốp, lát:

+ Kích thước mộ (dài x rộng x cao): (2,7x1,4x0,8)m;

+ Kích thước huyệt mộ (dài x rộng x sâu): (2,2x0,9x1,5)m.

- Mộ cát táng, hỏa táng:

+ Kích thước mộ (dài x rộng x cao): (1,6x1,0x0,8)m;

+ Kích thước huyệt mộ (dài x rộng x sâu): (1,2x0,8x0,8)m;

+ Kích thước ô để lọ tro cốt hỏa táng (dài x rộng x cao): (0,5x0,5x0,5)m.

g) Chiều cao tối đa của một mộ phần tính từ mặt đất là 2,5 m (kể cả phần trang trí bia mộ).

h) Các phần mộ trong một khu mộ phải bố trí cách đều nhau. Lối đi bên trong các lô mộ (đường phân nhóm) là 1,2 m; khoảng cách lối đi giữa hai hàng mộ liên tiếp là 1,0 m; khoảng cách giữa hai mộ liên tiếp cùng hàng là 0,6 m.

3.2. Vệ sinh trong mai táng, hỏa táng:

a) Thi hài, hài cốt khi mai táng phải được mai táng trong các nghĩa trang theo quy định tại Điều 3 Nghị định số 23/2016/NĐ-CP ngày 05/4/2016 của Chính phủ

về xây dựng, quản lý sử dụng nghĩa trang và cơ sở hỏa táng.

b) Trường hợp mai táng người chết do mắc các bệnh truyền nhiễm thực hiện theo Hướng dẫn của Chính phủ, Bộ Y tế, Sở Y tế Sơn La và quy định khác của pháp luật. Đồng thời, việc lựa chọn vị trí chôn cất phải đảm bảo theo Hướng dẫn của Sở Xây dựng tại văn bản số 309/SXD-KT,HT ngày 23/02/2022 về việc hướng dẫn xác định địa điểm mai táng thi hài nhiễm hoặc nghi nhiễm SARS-CoV-2.

3.3. Hướng dẫn về quản lý hoạt động xây dựng và sử dụng nghĩa trang:

Hoạt động xây dựng, quản lý và sử dụng nghĩa trang phải thực hiện đúng quy định tại Điều 3 Nghị định số 23/2016/NĐ-CP ngày 05/4/2016 của Chính phủ về xây dựng, quản lý, sử dụng nghĩa trang và cơ sở hỏa táng. Đồng thời phải thực hiện đúng hướng dẫn sau:

a) Việc xây dựng phần mộ, bia tưởng niệm trong nghĩa trang phải theo đúng định mức sử dụng đất quy định tại mục 1 Hướng dẫn này và quy hoạch xây dựng nghĩa trang đã được cơ quan nhà nước có thẩm quyền phê duyệt.

b) Những hành vi vi phạm trong hoạt động xây dựng, quản lý và sử dụng nghĩa trang phải được xử lý kịp thời theo đúng quy định của pháp luật và quy chế quản lý nghĩa trang đã được cấp có thẩm quyền phê duyệt.

3.4. Hướng dẫn quản lý việc xây dựng phần mộ, bia mộ:

a) Quy hoạch địa điểm nghĩa trang và quy hoạch xây dựng nghĩa trang thực hiện theo quy định của Luật Đất đai và Nghị định số 23/2016/NĐ-CP ngày 05/4/2016 của Chính phủ, đồng thời phải bảo đảm các yêu cầu sau:

- Việc bố trí khu đất để xây dựng nghĩa trang phải thực hiện đồng thời với việc xây dựng quy hoạch, kế hoạch sử dụng đất cấp huyện. UBND các xã, phường, thị trấn có trách nhiệm rà soát, đăng ký nhu cầu sử dụng đất nghĩa trang trên địa bàn với UBND các huyện, thành phố để lập quy hoạch, kế hoạch sử dụng đất;

- Đất làm nghĩa trang phải quy hoạch thành khu tập trung, phù hợp với quy hoạch sử dụng đất, bảo đảm nguyên tắc tiết kiệm đất, xa khu dân cư, thuận tiện cho việc chôn cất, thăm viếng, bảo đảm vệ sinh môi trường;

- Hạn chế sử dụng đất sản xuất nông nghiệp, lâm nghiệp để xây dựng nghĩa trang, khu chôn cất;

- Nghĩa trang phải quy hoạch đường đi, cây xanh và phân khu cụ thể như: khu tưởng niệm chung; khu hỏa táng, chôn cất một lần; khu cát táng...

b) Các khu mộ phải sắp xếp theo phân lô quy hoạch, không được tự ý xoay các hướng trái với quy hoạch trong nghĩa trang.

c) Việc xây dựng mộ phần, bia tưởng niệm phải được sự cho phép của cấp có thẩm quyền và tuân thủ theo quy định của Ban quản lý nghĩa trang.

d) Xung quanh nghĩa trang cần trồng các loại cây để tạo thành dải cách ly, phải xây dựng hệ thống thoát nước để tránh bị ngập úng và rò rỉ nước của nghĩa trang ra khu vực xung quanh.

3.5. Những hành vi nghiêm cấm trong nghĩa trang:

a) Không được xây lăng tẩm và xây tường vây khi chưa có mộ, không được đắp mộ giả và xây mộ sẵn để chờ mai táng.

b) Không trồng cây ăn quả trong nghĩa trang để tránh ruồi, muỗi.

3.6. Xử lý những tồn tại trong việc quản lý nghĩa trang:

a) Đối với các nghĩa trang do dòng họ, gia đình quản lý: UBND cấp xã thống kê các nghĩa trang do dòng họ, gia đình quản lý trên địa bàn, xác định lại ranh giới từng nghĩa trang, hướng dẫn và yêu cầu các dòng họ, gia đình thực hiện quản lý, sử dụng nghĩa trang chung theo quy định. UBND cấp xã kiểm soát, không cho phép việc thành lập mới và mở rộng nghĩa trang của các dòng họ, gia đình.

b) Đối với các phần mộ không nằm trong các nghĩa trang: UBND cấp xã thống kê quản lý danh sách các phần mộ này và các phần mộ này khi cải táng phải di chuyển vào trong các nghĩa trang.

II. HƯỚNG DẪN ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ THỰC HIỆN

TT	Tên tiêu chí	Đánh giá các nội dung cụ thể của tiêu chí			Kết luận chung
		Đạt	Không đạt	Kết quả (X)	
I	Đối với xã nông thôn mới				
1	Tiêu chí 15.5. Mai táng phù hợp với quy định và theo quy hoạch				<i>Đáp ứng cả 3 tiêu chí (1), (2), (3) được đánh giá là Đạt tiêu chí này.</i>
(1)	Mỗi thôn (bản) hoặc liên thôn phải có quy hoạch chi tiết hoặc mặt bằng tổng thể (đối với quy mô dưới 5ha) các địa điểm nghĩa trang, mai táng tập trung	Có quy hoạch hoặc mặt bằng tổng thể	Không có quy hoạch hoặc mặt bằng tổng thể		
(2)	Việc an táng phải phù hợp với nếp sống văn minh, hiện đại. Thời gian quàn ướp thi hài không quá 48 giờ, kể từ khi chết (trong điều kiện bình thường); không quá 7 ngày, kể từ khi chết (trong điều kiện ướp lạnh từ 2-4 độ C); không thực hiện các hủ tục như để người chết lâu trong nhà để chăm sóc, táng trong hang, trên cây,...	Có báo cáo về thực hiện nếp sống văn minh trong mai táng 3 năm gần nhất	Không có báo cáo về thực hiện nếp sống văn minh trong mai táng 3 năm gần nhất. Có đơn thư, phản ánh báo chí về vi phạm trong mai táng		
(3)	Xây dựng, phổ biến và thực hiện quy chế quản lý nghĩa trang, nghĩa địa mai táng tập trung; quy định về thực hiện mai táng trên địa bàn xã	Có quy chế quản lý nghĩa trang, mai táng hoặc trong Hương ước có quy định	Không có quy chế quản lý nghĩa trang, mai táng hoặc trong Hương ước không quy định		
II	Đối với xã nông thôn mới nâng cao				

1	Tiêu chí 15.9. Nghĩa trang, cơ sở hỏa táng (nếu có) đáp ứng các quy định pháp luật và theo quy hoạch	Đạt các Tiêu chí 15.5. Mai táng phù hợp với quy định và theo quy hoạch đối với xã nông thôn mới	Không đạt các Tiêu chí 15.5. Mai táng phù hợp với quy định và theo quy hoạch đối với xã nông thôn mới		
2	Tiêu chí 15.10. Tỷ lệ sử dụng hình thức hỏa táng	Tổng số người chết được hỏa táng trong 3 năm gần nhất chia tổng số người chết trong 3 năm gần nhất của xã đạt trên tỷ lệ 5%	Tổng số người chết được hỏa táng trong 3 năm gần nhất chia tổng số người chết trong 3 năm gần nhất của xã dưới tỷ lệ 5%		<i>Đáp ứng cả 2 tiêu chí, được đánh giá là Đạt tiêu chí này.</i>

III. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Các sở, ngành liên quan có trách nhiệm phối hợp hướng dẫn và kiểm tra việc thực hiện quy định về mai táng phù hợp với quy hoạch và quy định pháp luật, sử dụng hướng dẫn này để đánh giá kết quả thực hiện Tiêu chí 15.5. Mai táng phù hợp với quy định và theo quy hoạch đối với xã Nông thôn mới; Tiêu chí 15.9. Nghĩa trang, cơ sở hỏa táng (nếu có) đáp ứng các quy định pháp luật và theo quy hoạch và Tiêu chí 15.10. Tỷ lệ sử dụng hình thức hỏa táng đối với xã Nông thôn mới nâng cao để bình xét, đánh giá.

2. UBND cấp huyện có trách nhiệm chỉ đạo các phòng chức năng trực thuộc và UBND các xã, thị trấn tổ chức thực hiện tốt quy định về mai táng phù hợp với quy hoạch, quy định pháp luật và Hướng dẫn này.

3. Tổ chức, hộ gia đình, cá nhân sử dụng đất để chôn cất và xây dựng phần mộ cho người chết, xây dựng bia tưởng niệm trong nghĩa trang phải tuân thủ quy định về mai táng phù hợp với quy hoạch, quy định pháp luật và Hướng dẫn này./.

Nơi nhận:

- UBND tỉnh;
- Các sở, ngành;
- UBND các huyện, thành phố;
- UBND các xã, phường, thị trấn;
- Ban Giám đốc;
- Đăng trang Thông tin của Sở;
- Lưu: VT; KTXD, HTKT (Đức). 10b.

**KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Trần Khắc Sơn